

—, men mere og mere paa Grundlag af en eneste Opgave, nemlig den at gøre Front mod Socialdemokratiet, at fremme Antisocialismen. Er der noget, der er Politik, er det da Antisocialismen. At vende sig bestemt mod et bestemt politisk Parti, ogsaa ved kommunale Valg, er da vel Politik, saa det kan forslaa noget! Men i øvrigt er den Tanke at danne Landstinget paa Basis af de kommunale Raad ingenlunde ukendt i Højre. Den har gjort sig gældende i Højres egen Lejr. Det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen) har som Ordfører for en Højregruppe i Samlingen 1909—10 taget Ordet for, at et nyt Landsting skulde udgaa delvis af Erhvervsorganisationerne og delvis af de kommunale Raad. Ganske vist var det ikke hele Landstinget, kun omtrent Halvdelen, men det var de kommunale Raad, der skulde deltage i Valget af denne Halvdel, altsaa er det givet, at dette maatte paavirke samtlige kommunale Raad og samtlige kommunale Valg her i Landet. Saa jeg ved, at der i alt Fald er een Højremænd, som ikke kan vende sig mod Grundtanken i dette Forslag, og det er det ærede Medlem fra Fredensborg. Og jeg ved, at der er andre Højremænd, der heller ikke med Kraft kan gøre det. Det er de Højremænd, som stod i det ærede Medlems Gruppe i Samlingen 1909—10 og havde ham til Ordfører. Modstanden fra den Side kan altsaa ikke blive meget alvorlig, den lykkes det vel nok at bryde.

Konseilspræsidenten, hvis ene Udtalelse om, at dette Forslag gaar videre end Juni-Grundloven, jeg altsaa ikke kan underskrive, sagde i den samme Slutning af sin Tale forleden Dag de Ord, som den ærede Flertalsordfører mindede om i Dag, at han i denne Sag appellerede til os Rigsdagsmænd ikke som Partigængere, men som Nationens Repræsentanter. Jeg kan paa min Gruppes Vegne forsikre Konseilspræsidenten om, at han i denne Sag som for Resten i alle Sager vil finde os ikke som Partigængere, men som Nationens Repræsentanter. Jeg præler ikke deraf, jeg sætter ikke nogen særlig Ære deri, det er vort fuldeste Alvor, naar vi mener, at vort Program falder sammen med Nationens Vel. Men den højtærede Konseilspræsident tænkte vel paa, at man skulde se bort fra snævre, partiegoistiske Hensyn. Man kan jo tænke sig en demokratisk Partipolitik, der var saa snæver og saa egoistisk, at den helst saa, at alle andre Partier indtog en saa reaktionær Holdning, at den selv absolut maatte faa Vind i Sejlene. Jeg kan forsikre den højtærede Konseilspræsident, at

noget saadant ligger os fuldkommen fjært. Det danske Socialdemokratis Politik har altid været saaledes, at vi har ønsket, at Fremskridtet skulde sejre uden Hensyn til, om vi i Øjeblikket fik lidt mere eller lidt mindre gunstige Vilkaar at virke under, rent partimæssigt set. Jeg kan godt indrømme, at paa en Maade vil maaske dette Forfatningsforslags Gennemførelse, særlig hvis den almindelige Valgret fuldt ud sejrer, give Socialdemokratiet noget mindre gunstige Vilkaar at arbejde under, end det har nu. Der er et konservativt Blad her i Landet, som i de senere Aar har indtaget en, forekommer det mig, ret forstandig Holdning i Forfatningsspørgsmaalet, nemlig Nationaltidende, der særlig har udviklet, at Højre ved at give Afkald paa Valgretsprivilegiet vil skabe Konservatismens gunstigere Kaar, end den nu har. Det vil ganske vist blive en Konservatisme af en noget anden Art end den, vi hidtil har set repræsenteret af Højre. Den vil blive bedre at arbejde sammen med, den vil blive mere medgørlig, mere tilbøjelig til at følge med Tiden og bliver ikke saa forbenet og forstenet som det Højre, vi hidtil har haft den sørgelige Ære at kende i vort Land. Men der er noget i, at gennemfører man den lige og almindelige Valgret, skal alle Partier mødes Side om Side paa lige Vilkaar, og paa den Arena vil maaske et Parti som vort med sit store Fremtidsmaal rent partiegoistisk set faa lidt mindre gode Vilkaar. Jeg har set denne Tanke fremsat af en tidligere Indenrigsminister, der paa et Møde i Jylland i Sommer har udviklet, at det var meget dumt af Konservatismen at modsætte sig den lige og almindelige Valgrets Gennemførelse. Jeg tror, at han fra en vis Side set kan have Ret. Ser vi lidt ud over Landene, vil man finde, at der er intet Sted, hvor Socialdemokratiet har en større Magt, i alt Fald et større Stemmetal, end i det reaktionære Tyskland. Gaar vi til det gennemdemsokratiske Svejts, er Socialdemokratiet der ikke saa stærkt. Det ligger vistnok i, at det er lettere at rejse en Befolkning til Modstand mod mere formelle Uretfærdigheder end til Modstand mod de egentlige reelle Uretfærdigheder. Lad mig tage en Landarbejder, en lille Husmand. Han bliver hurtigere vakt til Harme over, at han kun har een Stemme, naar en Godsejer har 1,000, end han bliver vakt til Harme over det, der dog egentlig burde indgyde ham meget mere Harme, at han kun har een Ko eller maaske slet ingen Ko, naar Godsejeren har 1,000 Køer. Ejen-